

ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

Factors on the Academic Affairs Management Affecting the Quality of

Learners in Schools under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 3

ดวงเดือน แก้วฝ่าย*

รองศาสตราจารย์ สันติวัฒน์ พันทา**

ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์ อำนาจพยากรณ์ และแนวทางการพัฒนาระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการและคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 342 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 92 คน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ 92 คน และครูผู้สอน 158 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการและคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน
3. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการและคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน
4. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการและคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน
5. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน พบว่ามี 4 ตัวแปร ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
7. ในการวิจัยครั้งนี้ได้เสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน ไว้เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ต่อไป โดยด้านปัจจัยการบริหารงานวิชาการในด้านที่ต้องพัฒนา มี 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ

คำสำคัญ : ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ, คุณภาพผู้เรียน

* ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบัณฑิตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญพิเศษ โรงเรียนบ้านนาแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

หลักสูตรท้องถิ่น ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น และ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน วิชาการแก่บุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่ จัดการศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were to investigate, compare and find out relationship, predicting power and guidelines in the development between academic affairs management and learners' quality in schools under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 3. Samples consisted of 92 school administrators, 92 heads of academic affairs and 158 teachers – a total of 342 participants. An instrument used was a questionnaire. Statistics employed included percentage, mean, standard deviation F – test (One – Way ANOVA), Pearson's Product Moment Correlation, and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The findings were as follows:

1. The factors on the academic affairs management and learners' quality were at the high level.
2. The factors on the academic affairs management classified by position attained, in general, were significantly different. Regarding the learners' quality classified by position attained, there were no significant differences.
3. There were no significant differences in the academic affairs management and learners' quality classified by school size.
4. The factors on the academic affairs management and learners' quality classified by working experience showed no significant differences.
5. There was a positive relationship between the academic affairs management and learners' quality at the .01 level of significance.
6. The factors on the academic affairs management affecting the learners' quality revealed that there were 4 aspects that affected the learners' quality at the .01 level of significance.
7. The researcher proposed guidelines to develop the factors on the academic affairs management affecting the learners' quality in the schools to be used in the future comprising 8 aspects in the academic affairs management as well as to be developed.

Keywords: Factor on the Academic Affairs Management, Quality of learners /Learners' Quality.

ภูมิหลัง

ในโลกปัจจุบันและอนาคตกำลังเคลื่อนเข้าสู่สังคมแห่งความรู้ที่แพร่กระจายและเชื่อมโลกให้เป็นหนึ่งเดียว ด้วยวิทยาการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ความสำคัญของการพัฒนาประเทศและการแข่งขัน

ระหว่างนานาประเทศไม่ได้ขึ้นอยู่กับระบบทุน ทรัพยากรธรรมชาติ เครื่องจักรหรือแรงงานชั้นกรมาชีพ อีกต่อไป แต่จะขึ้นอยู่กับศักยภาพและคุณภาพของคนเป็นสำคัญ จึงเน้นคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาประเทศ ดังนั้นจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนและสังคม (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

พ.ศ. 2555-2559, หน้า 4) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทย มีเอกภาพเชิงนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทราบขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษาไว้ จะเห็นได้ว่างานวิชาการเป็นงานหลักที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียน ส่วนงานด้านอื่นๆ เป็นงานสนับสนุนที่จะช่วยส่งเสริมการปฏิบัติงานวิชาการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 29)

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ 16 กุมภาพันธ์ 2554 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 1-3) มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดี และมีสุนทรียภาพ มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสม มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร และมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงาน

จากแผนกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2555-2558 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้สรุปไว้ในผลการวิเคราะห์ห้องศรัทธาในเรื่องจุดที่ควรพัฒนาโดยเฉพาะว่านักเรียนมีจุดด้อย 5 ประการ คือ

1. นักเรียนยังขาดคุณลักษณะพึงประสงค์ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน อยู่อย่างพอเพียงและใฝ่เรียนรู้ นักเรียนขาดทักษะการอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์
2. นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในการสื่อสารได้
3. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5 สาระหลัก
4. มีนักเรียนพิการและด้อยโอกาสที่ยังต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ยังมีนักเรียนออกกลางคัน

จากจุดด้อยที่นำเสนอดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าน่าจะเกิดปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ดังนั้นการนำหลักการบริหารงานวิชาการ ซึ่งปัจจัยการบริหารงานวิชาการเหล่านี้จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3, 2554, หน้า 11)

คำถามการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการและคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด

ตัวแปรอิสระ

1. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง
 - 1.1 ผู้บริหารโรงเรียน
 - 1.2 ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ
 - 1.3 ครูผู้สอน
2. ขนาดโรงเรียน
 - 2.1 ขนาดเล็ก
 - 2.2 ขนาดกลาง
 - 2.3 ขนาดใหญ่
3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
 - 3.1 ไม่เกิน 10 ปี
 - 3.2 11-20 ปี
 - 3.3 21 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม

- 1 ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ
 - 1.1 ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
 - 1.2 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ
 - 1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
 - 1.4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
 - 1.5 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - 1.6 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
 - 1.7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
 - 1.8 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
 - 1.9 ด้านการนิเทศการศึกษา
 - 1.10 ด้านการแนะแนวการศึกษา
 - 1.11 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
 - 1.12 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
 - 1.13 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
 - 1.14 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
 - 1.15 ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
 - 1.16 ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
 - 1.17 ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
2. คุณภาพด้านผู้เรียน
 - 2.1 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
 - 2.2 ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดี และมีสุนทรียภาพ
 - 2.3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
 - 2.4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล
 - 2.5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
 - 2.6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

แนวทางการพัฒนาปัจจัยการบริหารงานวิชาการ
ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2557 จำแนกเป็น สายผู้บริหาร 205 คน สายครูผู้สอนและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ 1,754 คน จำนวนทั้งสิ้น 1,959 คนจาก 182 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 342 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2554, หน้า 43) กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียน และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ เลือกโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และครูผู้สอน สุ่มอย่างง่ายในแต่ละโรงเรียน ดังนี้ ผู้บริหารโรงเรียน 92 คน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ 92 คน และครูผู้สอน 158 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม สำหรับใช้สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน ตอบเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนและตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน เกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ลักษณะแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามตามมาตราประเมินแบบไลเคิร์ต (Likert scale) มีลักษณะให้แสดงความคิดเห็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พร้อมด้วยแบบสอบถามถึงผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยเป็นผู้ไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
5. สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ชนิด One Way ANOVA)
6. สถิติการวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Pearson's Product Moment Correlation)
7. สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการและคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1.1 ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก

2. การเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารงานวิชาการและคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

2.1 การเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งโดยภาพรวมมีความ คิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 การเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนครูหัวหน้า ฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวม มีความคิดเห็นไม่ แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารงานวิชาการและคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

3.1 การเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3.2 การเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้า ฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารงานวิชาการและคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

4.1 การเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่าง

4.2 การเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้า ฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

5. หาความสัมพันธ์ของปัจจัยการบริหารงานวิชาการและคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน พบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าเท่ากับ .527

6. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่มีผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน คือ ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่นำมาวิเคราะห์มี 17 ตัวแปร พบว่า มี 4 ตัวแปร ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปร สามารถร่วมกันส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนโดยรวมได้ร้อยละ 30.70 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ± 0.291

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการและคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1.1 ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.2 คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน ทั้งนี้เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นเป้าหมายพัฒนาเยาวชนของชาติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องสร้างความมั่นใจให้แก่สังคมว่าโรงเรียนมีศักยภาพพอในการพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้บรรลุผลสำเร็จตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารงานวิชาการและคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

2.1 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า ปัจจัยการบริหารงานทางวิชาการในโรงเรียน โดยภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีเพียง 2 ด้านที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารงานวิชาการและคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

3.1 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีเพียง 2 ด้าน ที่มีความคิดเห็น

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

3.2 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน โดยภาพรวม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. การเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารงานวิชาการและคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

4.1 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีเพียง 2 ด้าน ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

4.2 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในโรงเรียนต่างๆ มีการร่วมมือกันจัดตั้งเป็นศูนย์เครือข่าย มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการใช้บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ร่วมกัน มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอยู่เสมอๆ มีโอกาสได้ทำงานร่วมกัน

5. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนใน โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

6. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

6.1 ปัจจัยการบริหารงานวิชาการส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน คือปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่นำมาวิเคราะห์มี 17 ตัวแปร พบว่ามี 4 ตัวแปร ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปร สามารถร่วมกันส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนโดยรวมได้ร้อยละ 30.70 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ± 0.291 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โรงเรียนจัดการสอนที่มุ่งเน้นกระบวนการคิด ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่นิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และนำผลมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมอยู่เสมอ

7. แนวทางการพัฒนาปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

7.1 ปัจจัยการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการทุกด้านอยู่ในระดับมาก สำหรับปัจจัยการบริหารงานวิชาการในด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม จะต้องนำไปหาแนวทางพัฒนา ซึ่งมีจำนวน 8 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ 6) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 7) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 8) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและร่วมมือกันเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ควรจัดทำและมีแผนงานวิชาการ มีการดำเนินงานตามแผนงานวิชาการที่ตั้งไว้ ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันปรับปรุงพัฒนา และร่วมกันติดตามประเมินผล อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การบริหารงานวิชาการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 มีคุณภาพมากที่สุด

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 ควรมีการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการอบรม สัมมนา แก่บุคลากรในสังกัดให้มีความรู้ ความเข้าใจในขอบข่ายการบริหารงานวิชาการทั้ง 17 ด้านเป็นอย่างดี จนทุกฝ่ายมีความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงส่งผลผู้เรียนมีคุณภาพที่พึงประสงค์ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.3 ปัจจัยการบริหารงานวิชาการส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 นี้เป็นการแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญ การส่งเสริม สนับสนุนปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการทุกด้าน เพื่อส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในแต่ละด้านให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงตัวแปรอื่นที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพผู้เรียนที่ยังไม่ได้ศึกษา เช่น การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษา เพื่อวิเคราะห์หาองค์ประกอบอื่นๆ ที่มีผลต่อคุณภาพผู้เรียน

2.3 ควรศึกษาคุณภาพผู้เรียน ในสถาบันอื่น เช่น โรงเรียนเอกชน โรงเรียนสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นต้น

2.4 ควรพิจารณาแสวงหาแนวทางการสร้างเครื่องมือหรือสื่อที่สามารถเพิ่มคุณภาพผู้เรียนของปัจจัยการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน เช่น โปรแกรมสำเร็จรูป เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ _____ . (2554, 16 กุมภาพันธ์). มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3. (2554). แผนกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พ.ศ.2555-2558 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.สกลนคร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11พ.ศ. 2555-2559. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์คุรุสภา.